

Dosarul nr. 2rc-361/17

Instanța de fond: CA Bălți – A. Albu

DECIZIE

12 mai 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței
judecătorul

Maria Ghervas,

judecătorii

Iurie Bejenaru, Oleg Sternioală,

examinând recursul declarat de către Banca Comercială „Banca de Finanțe și Comerț” Societate pe Acțiuni,

în pricina civilă privind insolvabilitatea Societății cu Răspundere Limitată „Mincom-Exim”,

împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 23 februarie 2017, prin care s-a respins contestația Băncii Comerciale „Banca de Finanțe și Comerț” Societate pe Acțiuni la tabelul definitiv al creanțelor din 15.07.2016,

CONSTATĂ:

La 31 martie 2016 SRL „Mincom-Exim” a înaintat cerere introductivă privind intentarea procesului de insolvabilitate.

Curtea de Apel Bălți prin hotărârea din 19 mai 2016 a intentat procedura simplificată a falimentului față de SRL „Mincom-Exim”, a desemnat pe Marcoci Ludmila în calitate de lichidator.

La 29 iulie 2016 creditorul BC „Banca de Finanțe și Comerț” SA a depus contestație la tabelul definitiv al creanțelor SRL „Mincom-Exim”.

În motivarea contestației a invocat că prin hotărârea instanței de insolvabilitate din 19.05.2016 s-a stabilit termenul-limită pentru creditorii de înregistrare a cererilor de validare a creanțelor pentru întocmirea tabelului definitiv până la 04.07.2016.

La 29.06.2016 BC „Banca de Finanțe și Comerț” SA a depus cerere, prin care a solicitat validarea creanței chirografare în sumă totală de 1 269 897,91 lei, care este compusă din: datorie la credit de 899 310,96 lei, datorie la dobândă de 313 881,34 lei,

penalitate în sumă de 17 800,61 lei calculată pentru 180 zile calendaristice restante, comisioane neachitate de 2668,27 lei, cheltuieli de judecată, de executare și altele în sumă de 36 236,73 lei.

Până la 18.07.2016 a fost stabilit termenul de verificare a creanțelor de către lichidator de întocmire și de comunicare a tabelului definitiv.

Luând cunoștință cu tabelul definitiv al creanțelor, a constatat că lichidatorul Marcoci Ludmila a propus instanței de insolvabilitate validarea creanțelor chirografare a BC „Banca de Finanțe și Comerț” SA la rangul V, în sumă totală de 899 310,96 lei, care constituie numai datoria la credit. Consideră că administratorul insolvabilității a acționat contrar prevederilor art. 142 alin. (7) al Legii insolvabilității potrivit cărora o creanță se înscrie în tabel ținându-se cont atât de suma datorată efectiv, cât și de dobânda corespunzătoare sau de penalitatea, sau de orice alt accesoriu calculat până la data deschiderii procedurii, așa cum rezultă din actele depuse la dosar.

Consideră că în conformitate cu prevederile art. 43 alin. (5) și (6) al Legii insolvabilității modul de repartizare a creanțelor chirografare, adică datoria SRL „Mincom-Exim” față de bancă, trebuie să fie la următoarele ranguri: Rangul V: datorie la credit – 899 310,96 lei, datoria la dobândă – 313 881,34 lei, comisioane neachitate – 2668,27 lei, cheltuieli de judecată, de executare și altele – 26 236,73 lei; Rangul VI: penalitate - 17 800,61 lei, calculată pentru ultimele 180 zile calendaristice restante.

Creditorul BC „Banca de Finanțe și Comerț” SA a solicitat admiterea contestației, aprobarea creanțelor și includerea Băncii în tabelul creanțelor SRL „Mincom-Exim” în procedura simplificată a falimentului în calitate de creditor chirografar cu suma totală de creanțe 1 269 897,91 lei, care sunt compuse din datoriile pe credit, dobânzile calculate, penalitățile, comisioanele neachitate și cheltuieli aferente, în următoarele ranguri: Rangul V: datorie la credit – 899 310,96 lei, datorie la dobândă – 313 881,34 lei, comisioane neachitate – 2668,27 lei, cheltuieli de judecată, de execuție și altele – 26 236,73 lei. Rangul VI: penalitate de 17 800,61 lei calculată pentru ultimele 180 zile calendaristice restante.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 23 februarie 2017 s-a respins contestația formulată de reprezentantul creditorului BC „Banca de Finanțe și Comerț” SA Oleg Turțîn la tabelul definitiv al creanțelor din 15.07.2016 a SRL „Mincom-Exim”. (f.d. 42-45)

La 10 martie 2017 BC „Banca de Finanțe și Comerț” SA a declarat recurs, solicitând casarea încheierii Curții de Apel Bălți din 23 februarie 2017, cu soluționarea prin decizie a problemei de fond, prin care să fie admisă contestația formulată de reprezentantul Băncii la tabelul definitiv al creanțelor SRL „Mincom-Exim”. (f.d. 47-52)

În motivarea recursului înaintat s-a invocat că instanța de insolvabilitate a emis o încheiere ilegală, deoarece nu era în drept să respingă contestația Băncii din motiv că pe rol în instanța de fond se află acțiunea BC „Banca de Finanțe și Comerț” SA privind încasarea întregii datorii de la debitor și fidejutori în mod solidar, care în prezent este suspendată.

Motivul respingerii contestației la tabelul definitiv al creanțelor SRL „Mincom-Exim” prezentat instanței spre aprobare de către lichidatorul SRL „Mincom-Exim” în procedura simplificată a falimentului precum că bunurile acordate băncii cu garanție a rambursării creditului nu fac parte din masa debitoare a SRL „Mincom-Exim” în procedura simplificată a falimentului, nu poate fi luat în considerare, deoarece SRL „Mincom-Exim” este debitorul principal față de bancă. Contractul de credit, din care izvorăște creanța Băncii este obligația principală, iar contractele de gaj, indiferent de faptul cine este debitor gajist (ipotecar) sunt niște obligații accesorii, numirea cărora nu poate depăși obligația principală. Existența gajului, ce aparține terțelor persoane, nu are nici o influență asupra mărimii obligațiilor SRL „Mincom-Exim” față de Bancă, debitorul fiind obligat direct și personal conform contractului de credit să ramburseze datoria față de Bancă. Nici o normă legală sau contract nu prevede că răspunderea debitorului principal este suplimentară sau facultativă față de răspunderea debitorului gajist (ipotecar).

Din aceleași considerente nu poate fi luat în considerație și motivul invocat de instanță precum că responsabili de achitarea datoriei sunt și fidejuserii, iar SRL „Mincom-Exim” în proces de faliment simplificat nu are masă debitoare și este în incapacitate de plată.

Examinând argumentele invocate în recurs în raport cu actele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat urmează a fi admis din considerentele ce urmează:

În conformitate cu art. 427 lit. b) CPC instanța de recurs, după ce judecă recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare.

Curtea de Apel Bălți prin încheierea din 23 februarie 2017 a respins contestația formulată de reprezentantul creditorului BC „Banca de Finanțe și Comerț” SA Oleg Turțîn la tabelul definitiv al creanțelor din 15.07.2016 a SRL „Mincom-Exim”.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ consideră prematură concluzia instanței de insolvență, din următoarele motive.

Actele cauzei atestă că în cererea de validare a creanței, BC „Banca de Finanțe și Comerț” SA a indicat că SRL „Mincom-Exim” este debitorul Băncii în baza contractului de credit nr. BJL 14/40 din 01.09.2014, conform căruia a obținut un credit în sumă de 900 000 lei cu o rată a dobânzii de 14 % anual, scadent la 01.07.2015 pentru suplinirea mijloacelor circulante. Conform calculelor efectuate de Bancă, la 28.06.2016 suma totală a datoriei SRL „Mincom-Exim” față de BC „Banca de Finanțe și Comerț” SA pe contractul de credit constituie 1 269 897,91 lei, care este compusă din datorie la credit de 899 310,96 lei, datorie la dobândă de 313 881,34 lei, penalitate - 17 800,61 lei calculată pentru 180 zile calendaristice restante, comisioane neachitate - 2668,27 lei, cheltuieli de judecată, de executare și altele - 36 236,73 lei. În susținerea creanței de 1 269 897,91 lei BC „Banca de Finanțe și Comerț” SA a prezentat și actele justificative. (f.d. 53-70)

Instanța de insolvență a validat numai datoria la credit în sumă de 899 310,96 lei, respingând contestația asupra sumei nevalidate de 370 586,50 lei.

Conform art. 142 alin. (1), (4) și (5) al Legii insolvenței creanțele se supun procedurii de verificare, de către administratorul provizoriu sau administratorul insolvenței, sau de lichidator, cu excepția creanțelor constatate prin titluri executorii necontestate în termenele prevăzute de legi speciale. Administratorul insolvenței/lichidatorul va proceda de îndată la verificarea fiecărei cereri de admitere a creanței înregistrate la instanța de insolvență și a documentelor depuse și va efectua o cercetare amănunțită pentru a stabili legitimitatea, valoarea exactă și prioritatea fiecărei creanțe. În vederea îndeplinirii atribuției prevăzute la alin.(4), administratorul insolvenței/lichidatorul va putea solicita reprezentantului debitorului explicații, informații și documente suplimentare, după caz.

Instanța de recurs constată că instanța de insolvență la examinarea contestației nu a analizat proveniența sumei de 370 586,95 lei, care a fost înaintată de Bancă spre validare.

Totodată instanța de insolvență nu a verificat care sume au fost achitate Băncii de către debitor, termenii și temeiul întocmirii calculelor dobânzii de întârziere și a penalității.

Prin prisma art. 144 alin. (8) al Legii insolvenței, după expirarea termenului de depunere a contestațiilor prevăzut la alin.(2) și până la încetarea procesului, orice parte interesată poate face contestație împotriva trecerii unei creanțe sau a unui drept de preferință în tabelul creanțelor în cazul descoperirii unui fals sau unei erori esențiale care au determinat admiterea creanței sau a dreptului de preferință, precum și în cazul descoperirii unor titluri hotărâtoare necunoscute până atunci.

Potrivit contractului de credit încheiat între BC „Banca de Finanțe și Comerț” SA și SRL „Mincom-Exim”, firma are calitate de debitor, termenul scadent al datoriei fiind la 01 iulie 2015. Reieșind din conținutul cererii de chemare în judecată depusă de Bancă, contractul de credit se consideră reziliat de la data de 31.12.2014. Prin urmare instanța de insolvență urma să verifice în ce măsură sunt întemeiate sumele solicitate spre validare de către BC „Banca de Finanțe și Comerț” SA.

Astfel, instanța de insolvență la examinarea chestiunii date a ignorat argumentele recurentului referitor la creanța contestată, în loc să le evalueze.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că Curtea de Apel Bălți nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele pricinii, ce au importanță pentru aplicarea corectă a normelor de drept material și procedural, instanța de recurs apreciază încheierea instanței de insolvență ca fiind prematură.

Totodată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ consideră imposibilă corectarea erorii admise de către instanța de insolvență în condițiile procedurii prevăzute de către legislația procesuală, motiv pentru care cauza urmează a fi restituită spre rejudecare.

La rejudecarea pricinii, instanța de insolvență urmează să țină cont de cele indicate, să verifice și alte circumstanțe ce prezintă importanță pentru soluționarea corectă a litigiului, să aprecieze sub toate aspectele, complet și obiectiv, conform

exigențelor art. 130 CPC, probele administrate pe dosar, și în dependență de situația stabilită, în raport cu normele de drept material care reglementează relațiile economice, să adopte o hotărâre legală și întemeiată.

Reieșind din cele expuse, în baza art. 427 lit. b) CPC Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

DECIDE:

Se admite recursul declarat de Banca Comercială „Banca de Finanțe și Comerț” Societate pe Acțiuni.

Se casează încheierea Curții de Apel Bălți din 23 februarie 2017, în cauza privind insolabilitatea Societății cu Răspundere Limitată „Mincom-Exim”.

Se remite cauza la rejudecare la Curtea de Apel Bălți.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Iurie Bejenaru

Oleg Sternioală